

Toros Üniversitesi DSpace Kurumsal Arşiv Yazılımı Kullanım Kılavuzu

1 Açık Erişim Nedir?

Açık Erişim, 2001 yılında yayımlanan Budapeşte Açık Erişim İnisyatifi bildirisinde “Bilimsel literatürün İnternet aracılığıyla finansal, yasal ve teknik bariyerler olmaksızın, erişilebilir, okunabilir, kaydedilebilir, kopyalanabilir, yazdırılabilir, taranabilir, dizinlenebilir, tam metne bağlantı verilebilir, yazılıma veri olarak aktarılabilir ve her türlü yasal amaç için kullanılabilir biçimde kamuya ücretsiz açık olması.” biçiminde tanımlanmıştır.

Açık erişimin alt yapısını oluşturan Kurumsal Akademik Arşiv Sistemleri, bilgiye erişimin önündeki engelleri kaldırarak, bilginin daha fazla kişiye ulaşmasını sağlayarak daha fazla atıf yapılmasını sağlamakla birlikte araştırmacıların ve kurumların saygınlık kazanmasını sağlamaktadır. Açık erişim, bilimsel araştırma sonuçlarının kitlelere yaygın olarak ulaşmasını sağlarken, ülkelerin müze ve arşivlerindeki dokümanların sayısal ortama aktarılarak saklanması ve erişime sunulmasıyla kültürel mirasın korunmasına da katkıda bulunmaktadır.

Arşivler, Kamu kaynaklarıyla finanse edilen ve hakemlik süreciyle bir kalite kontrolünden geçen araştırma sonuçlarının, ücretli dergilerde yayımlandıktan sonra tekrar kütüphaneler yani kamu kurumları tarafından satın alınarak erişime sunulmasındaki çarpıklığın ortadan kaldırılması ve bilimin ulusal sınırları aşan bir etkinlik olmasından ötürü, bilimsel bilgiye mümkün olduğu kadar geniş kitlelere İnternet ortamında ücretsiz olarak erişimin sağlanması amacıyla dayanmaktadır. Açık erişim çalışmaları Anadolu Üniversite Kütüphaneleri Konsorsiyumu (ANKOS) tarafından da desteklenmektedir.

2. DSpace Nedir?

DSpace açık kaynak kodlu kurumsal arşiv sistemidir ve kurum bünyesinde üretilen bilgi kaynaklarının açık erişime sunulması amacıyla kullanılır. DSpace ile paylaşılan bilgi kaynaklarının bazıları içerik ve doküman yönetim sistemleriyle örtüşüyor olsa da DSpace kurumsal arşiv sistemi uzun süreli depolama, koruma ve erişime odaklanarak hizmet vermek amacıyla geliştirilmiştir.

Özet olarak DSpace, kurum bünyesinde üretilen entelektüel çıktıları tutmak, depolamak, indekslemek, korumak, saklamak, tekrar yaymak amacıyla geliştirilmiş bir kurumsal arşiv sistemidir.

- Tüm içerik (word, ppt, pdf, video vb.) türlerini kabul eder.
- Dublin Core (DC) üst veri standartlarını kullanır.
- OAI uyumludur.
- Ekleme/çıkarma yeteneği vardır.
- Onaylama, düzeltme, ret veya yazara dönülerek “işlemi azaltma” yoluyla içeriği oluşturma seçeneklerine sahip iş akışı özelliği vardır.

- Tek merkezli olmayan sunuş işlemleri sağlar.
- RSS desteđi vardır.
- OpenAIRE uyumludur.

3.Akademik Arşiv'in Yararları Nelerdir?

Kurumsal arşivlerin yararları kurumsal ve bireysel olmak üzere iki başlık altında toplanmaktadır.

Kurumsal Yararları: Akademik çalışmaların yürütüldüğü kurumlarda her türlü faaliyetin bilimsel, toplumsal ve ekonomik ilişkisini ortaya koyarak kurumların değerini arttırmakla birlikte başka yararları da mevcuttur:

- Akademik kurumların görünürlüğünü arttırarak saygınlığının artmasını sağlar.
- Akademik kurumların desteklediği çeşitli tanıtım ve araştırma sonuçlarına erişim sınırlamasını ortadan kaldırır.
- Akademik kurumlar tarafından yürütölen araştırma çıktılarının ücret ödenerek ticari kaynaklardan satın almasını önler.

Bireysel Yararları:

- İnternet aracılığıyla sayesinde araştırma sonuçlarını ücretsiz sunarak daha fazla kitleye daha ve hızlı erişim sağlar.
- Bilgi kaynaklarının daha geniş kitlelere ulaşmasını sağlayarak araştırmanın etkisini artırır.
- Araştırma çıktılarının başka araştırmalara temel oluşturmasına aracılık eder.
- Araştırmaların tekrarını önler.

Kurumsal arşiv oluşturma adımlarının dikkatli bir şekilde yürütölmesinde sayısız fayda vardır. Bu faaliyetlerde amaç, sadece bir kurumsal arşiv oluşturmak değildir. Oluşturulacak kurumsal arşiv ile akademik kurum bünyesinde gerçekleştirilen çalışmaların derlenmesi, derlenen bu çalışmaların uluslararası standartlarda kaydının oluşturulması, bu yolla küresel dizinlerde kayıtların yer alması sağlanmalıdır.

4.Toros Üniversitesi Açık Erişim Sistemine Nasıl Giriş Yapılır?

Kütüphane ana sayfasından "Açık Erişim Sistemi " butonu tıklanır.

KÜTÜPHANE VE DOKÜMANTASYON DAİRE BAŞKANLIĞI

◀ KÜTÜPHANE VE DOKÜMANTASYON DAİRE BAŞKANLIĞI

Toros Üniversitesi Açık Erişim Sistemi

AKADEMİK ARŞİV REHBERİ

İÇİNDEKİLER

1. Akademik Arşiv Nedir? Ne İşe Yarar?

2. Açık Erişim Ne Değildir?

3. Akademik Arşiv'in Yararları Nelerdir?

4. Açık Erişim Nasıl Desteklenmelidir?

4. Telif Hakkları

4.1. Telif Hakkları

▼	Hakkında
▼	Organizasyon Şeması
▼	Kalite Hedefleri
▼	Personel
▼	Görev Tanımları
▼	Dış Dokümanlar
▼	İş Akışları
▼	Talimatlar
▼	Kılavuzlar

Giriş yapmak için aşağıdaki adımları izleyiniz:

- <http://acikerisim.toros.edu.tr/> adresine giriş yapınız.
- "Giriş" seçeneğini tıklayınız.
- Kayıt oluşturmak için [Kayıt için buraya tıklayın](#). Seçeneğini tıklayınız.
- Oturum açmak için sizden istenen bilgileri girin ve onaylayın.

 DSpace Kurumsal Arşivi Giriş
Türkçe English

DSpace Ana Sayfası → Giriş

DSpace'e Giriş

E-Posta Adresi:

Şifre:
 [Şifrenizi mi unuttunuz?](#)

[Giriş](#)

Yeni kullanıcı kaydı
E-posta güncellemeleri için koleksiyonlara abone olun ve DSpace'e yeni öge göndermek için bir hesap oluşturun.
[Kayıt için buraya tıklayın.](#)

DSpace'de Ara

[Bul](#)

[Gelişmiş Arama](#)

Göz at

Tüm DSpace
[Bölümler & Koleksiyonlar](#)
[Tarihe Göre](#)
[Yazara Göre](#)
[Başlığa Göre](#)
[Konuya Göre](#)

Hesabım

[Giriş](#)
[Kayıt](#)

DSpace software copyright © 2002-2016 DuraSpace
[İletişim](#) | [Geri Bildirim](#) Theme by

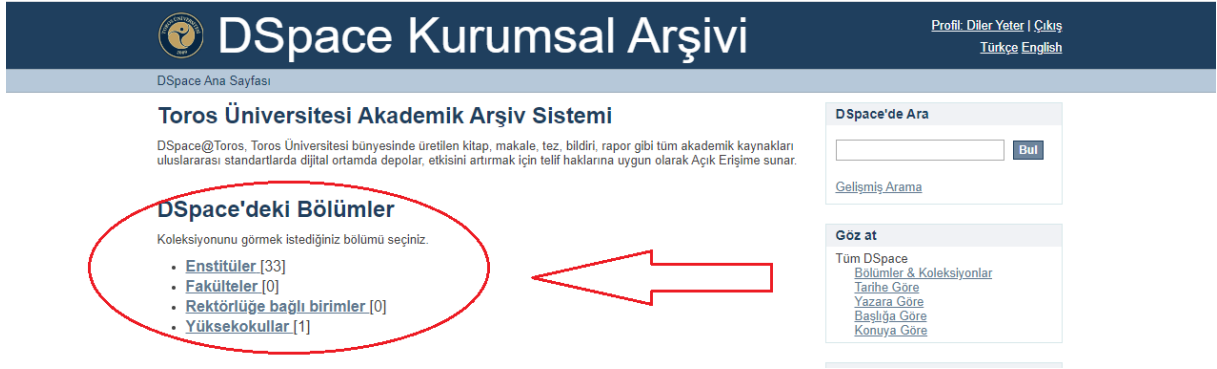
Dspace 'e Nasıl Kayıt Girebilir?

Bir koleksiyona gönderi yapabilmek için öncelikle "<http://acikerisim.toros.edu.tr/>" adresi aracılığıyla, DSpace@Toros yöneticisine bir mesaj atın ve bu mesajda gönderi yapmak istediğiniz koleksiyonlara "kayıt giriş yetkisi" istediğinizi belirtin. DSpace@Toros yöneticisi sizi yetkilendirdikten sonra;

5 adımdan oluşan Öğe gönderisi sayfasını kullanarak sisteme doküman yükleyebilirsiniz.

1. Adım: Doküman ile ilgili genel bilgiler
2. Adım: Doküman ile ilgili detaylar
3. Adım: Dosya yükleme
4. Adım: Girdiğiniz bilgileri gözden geçirme
5. Adım: Lisans sözleşmesi

- İlk olarak DSpace@Toros giriş yapmanız gerekiyor,
- İkinci olarak gönderi yapılacak koleksiyon seçilir.

DSpace Kurumsal Arşivi

DSpace Ana Sayfası

Toros Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi

DSpace@Toros, Toros Üniversitesi bünyesinde üretilen kitap, makale, tez, bildiri, rapor gibi tüm akademik kaynakları uluslararası standartlarda dijital ortamda depolar, etkisini artırmak için telif haklarına uygun olarak Açık Erişime sunar.

DSpace'deki Bölümler

Koleksiyonunu görmek istediğiniz bölümü seçiniz.

- [Enstitüler](#) [33]
- [Fakülteler](#) [0]
- [Rektörlüğe bağlı birimler](#) [0]
- [Yüksekokullar](#) [1]

DSpace'de Ara

[Gelişmiş Arama](#)

Göz at

Tüm DSpace

- [Bölümler & Koleksiyonlar](#)
- [Tarihe Göre](#)
- [Yazara Göre](#)
- [Başlığa Göre](#)
- [Konuya Göre](#)

- “Bu koleksiyona yeni bir öğe gönder” seçilir.

DSpace Kurumsal Arşivi

DSpace Ana Sayfası → Fakülteler → Güzel Sanatlar, Tasarım Ve Mimarlık Fakültesi → Mimarlık → Makale Koleksiyonu

Makale Koleksiyonu

Göz at

- [Tarihe Göre](#)
- [Yazara Göre](#)
- [Başlığa Göre](#)
- [Konuya Göre](#)

Bu koleksiyon içinde ara:

[Bu koleksiyona yeni bir öğe gönder](#)

DSpace'de Ara

DSpace'de Ara

Bu Koleksiyon

[Gelişmiş Arama](#)

Göz at

Tüm DSpace

- [Bölümler & Koleksiyonlar](#)
- [Tarihe Göre](#)
- [Yazara Göre](#)
- [Başlığa Göre](#)
- [Konuya Göre](#)

Bu Koleksiyon

- [Tarihe Göre](#)
- [Yazara Göre](#)
- [Başlığa Göre](#)
- [Konuya Göre](#)

- Yüklenecek öğenin künye bilgileri girilir.

DSpace Kurumsal Arşivi

Profil:

[DSpace Ana Sayfası](#) → [Araştırma Çıktıları](#) | [WoS](#) | [Scopus](#) | [TR-Dizin](#) | [PubMed](#) → [Scopus İndeksli Yayınlar Koleksiyonu](#) → Öğe gönderisi

Öğe gönderisi

[Tanımla](#) → [Tanımla](#) → [Yükle](#) → [İncele](#) → [Lisans](#) → [Tamamla](#)

Öğe Tanımlama

Authors:
Enter the names of the authors of this item.

[Add](#) [Lookup & Add](#)

Soyadı, Ö. Çelik Ad(lar)ı, Ö. Sönmez

Author Number:
Enter the author's YÖK researcher number.

Enter the author's YÖK researcher number.

Author Department:
Example : Toros University, Faculty Of Engineering, Computer And Software Engineering

Title:
Enter the main title of the item.

Other Titles:
If the item has any alternative titles, please enter them here.

[Add](#)

Date of Issue:
Please give the date of previous publication or public distribution. You can leave out the day and/or month if they aren't applicable.

Yıl Ay Gün

— . . . .

DSpace'de Ara

DSpace'de Ara
 Bu Koleksiyon

[Gelişmiş Arama](#)

Göz at

Tüm DSpace
[Bölümler & Koleksiyonlar](#)
[Tarihe Göre](#)
[Yazara Göre](#)
[Başlığa Göre](#)
[Konuya Göre](#)

Bu Koleksiyon
[Tarihe Göre](#)
[Yazara Göre](#)
[Başlığa Göre](#)
[Konuya Göre](#)

Hesabım

[İhraçlarım](#)
[Çıkış](#)
[Profil](#)
[Gönderiler](#)

Bağlam

[Koleksiyon Düzenle](#)
[Öğe Eşleştirici](#)
[Koleksiyon İhracı](#)
[Üst Veri İhracı](#)

Yönetim

[Kontrol Paneli](#)
[Erişim Kontrolü](#)
[e-Kişiler](#)
[Gruplar](#)
[Yetkiler](#)

Content Administration
[Öğeler](#)
[Çekilmiş Öğeler](#)
[Özel Öğeler](#)

Yıl Ay Gün

Publisher:

Enter the name of the publisher of the previously issued instance of this item.

Citation:

Enter the standard citation for the previously issued instance of this item.

Journal Name:

Volume:

Issue:

Start Page:

End Page:

Series/Report No.:

Enter the series and number assigned to this item by your community.

Add

Seri Adı

Rapor/Yayın No:

Identifiers:

If the item has any identification numbers or codes associated with it, please enter the types and the actual numbers or codes.

ISSN

Add

Type:

Select the type(s) of content of the item. To select more than one value in the list, you may have to hold down the "CTRL" or "Shift" key.

- Animation
- Article
- Book
- Book chapter
- Dataset

DOI Number:

Language:

Select the language of the main content of the item. If the language does not appear in the list, please select 'Other'. If the content does not really have a language (for example, if it is a dataset or an image) please select 'N/A'.

N/A

Kaydet & Çık Sonraki >

[Özel Öğeler](#)
[Üst Veri Al](#)
[Batch Import \(ZIP\)](#)
Kayıtlar
[Üst Veri](#)
[Biçim](#)
[İstatistikler](#)
[Yönetici Görevleri](#)

Öğe gönderisi

[Tanımla](#) → [Tanımla](#) → [Yükle](#) → [İncele](#) → [Lisans](#) → [Tamamla](#)

Öğe Tanımlama

Subject Keywords:

Enter appropriate subject keywords or phrases.

[Add](#)

[Konu Kategorileri](#)

Abstract:

Enter the abstract of the item.

Embargo Date:

Yıl

Ay

Gün

Sponsors:

Enter the names of any sponsors and/or funding codes in the box.

Description:

Enter any other description or comments in this box.

DSpace'de Ara

- DSpace'de Ara
 Bu Koleksiyon

[Gelişmiş Arama](#)

Göz at

Tüm DSpace

[Bölümler & Koleksiyonlar](#)

[Tarihe Göre](#)

[Yazara Göre](#)

[Başlığa Göre](#)

[Konuya Göre](#)

Bu Koleksiyon

[Tarihe Göre](#)

[Yazara Göre](#)

[Başlığa Göre](#)

[Konuya Göre](#)

Hesabım

[İhraçlarım](#)

[Çıkış](#)

[Profil](#)

[Gönderiler](#)

Bağlam

[Koleksiyon Düzenle](#)

[Öğe Eşleştirici](#)

[Koleksiyon İhracı](#)

[Üst Veri İhracı](#)

Yönetim

[Kontrol Paneli](#)

[Erişim Kontrolü](#)

[e-Kişiler](#)

[Gruplar](#)

[Yetkiler](#)

[Content Administration](#)

[Öğeler](#)

[Çekilmiş Öğeler](#)

[Özel Öğeler](#)

[Üst Veri Al](#)

[Batch Import \(ZIP\)](#)

[Kayıtlar](#)

[Üst Veri](#)

- Ögenin dosyası yüklenir.

DSpace Kurumsal Arşivi

[DSpace Ana Sayfası](#) → [Fakülteler](#) → [Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi](#) → [Mimarlık](#) → [Makale Koleksiyonu](#)

Öge gönderisi

[Tanımla](#) → [Tanımla](#) → [Yükle](#) → [İncele](#) → [Lisans](#) → [Tamamla](#)

Dosya/Dosyaları Yükle

Dosya:

Öge için bilgisayarınızdaki karşılığı olan dosyanın tam yolunu girin. Eğer "Göz at..." butonuna tıklarsanız açılacak yeni bir pencere bilgisayarınızdaki dosyayı seçmenize izin verir.

Dosya seçilmedi

Dosya Açıklaması:

İsteğe bağlı olarak, dosya için kısa bir açıklama girin. Örneğin, "Ana Makale", veya "Deney verisi okumaları".

[Dosya yükle & başka ekle](#)

[< Önceki](#) [Kaydet & Çık](#) [Sonraki >](#)

- "Dağıtım Lisansı" kabul edilerek "Gönderiyi Tamamla" butonu ile öge yükleme işlemi tamamlanır.

DSpace Kurumsal Arşivi

[DSpace Ana Sayfası](#) → [Fakülteler](#) → [Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi](#) → [Mimarlık](#) → [Makale Koleksi](#)

Öge gönderisi

[Tanımla](#) → [Tanımla](#) → [Yükle](#) → [İncele](#) → [Lisans](#) → [Tamamla](#)

Dağıtım Lisansı

Son bir adım daha var. DSpace'in gönderinizi yeniden üretme, çevirme ve dağıtma işlemlerini dünya çapında gerçekleştirebilmesi için, aşağıdaki koşulları kabul etmeniz gerekmektedir.

Seçilmiş standart dağıtım lisansını, "Lisansı Kabul Ediyorum" tuşuna basarak kabul ediniz ve "Gönderiyi Tamamlamak" için tıklayınız.

NOTE: PLACE YOUR OWN LICENSE HERE This sample license is provided for informational purposes only.

NON-EXCLUSIVE DISTRIBUTION LICENSE

By signing and submitting this license, you (the author(s) or copyright owner) grants to DSpace University (DSU) the non-exclusive right to reproduce, translate (as defined below), and/or distribute your submission (including the abstract) worldwide in print and electronic format and in any medium, including but not limited to audio or video.

You agree that DSU may, without changing the content, translate the submission to any medium or format for the purpose of preservation.

You also agree that DSU may keep more than one copy of this submission for purposes of security, back-up and preservation.

You represent that the submission is your original work, and that you have the right to grant the rights contained in this license. You also represent that your submission does not, to the best of your knowledge, infringe upon anyone's copyright.

If the submission contains material for which you do not hold copyright, you represent that you have obtained the unrestricted permission of the copyright owner to grant DSU the rights required by this license, and that such third-party owned material is clearly identified and acknowledged within the text or content of the submission.

IF THE SUBMISSION IS BASED UPON WORK THAT HAS BEEN SPONSORED OR SUPPORTED BY AN AGENCY OR ORGANIZATION OTHER THAN DSU, YOU REPRESENT THAT YOU HAVE FULFILLED ANY RIGHT OF REVIEW OR OTHER OBLIGATIONS REQUIRED BY SUCH CONTRACT OR AGREEMENT.

DSU will clearly identify your name(s) as the author(s) or owner(s) of the submission, and will not make any alteration, other than as allowed by this license, to your submission.

Eğer bu lisansla ilgili sorularınız var ise sistem yöneticiniz ile temasa geçiniz.

Dağıtım lisansı:
 Lisansı Kabul Ediyorum

[< Önceki](#) [Kaydet & Çık](#) [Gönderiyi tamamla](#)

Sonuç

Toros Üniversitesi için bir açık erişim sistemi oluşturulması yararlı ve gerekli bir uygulamadır. Kurumsal açık erişim sistemi oluşturma adımlarının dikkatli bir şekilde yürütülmesinde sayısız fayda vardır. Bu işte amaç, sadece bir açık erişim sistemi oluşturmak değildir. Oluşturulacak açık erişim sistemi ile Üniversite bünyesinde gerçekleştirilen çalışmaların derlenmesi, derlenen bu çalışmaların uluslararası standartlarda kaydının oluşturulması, bu yolla dünya çapında indekslerde kayıtların alması sağlanır. DSpace@Toros ile kurum bünyesinde üretilen kitap, makale, bildiri, tez, teknik rapor, fotoğraf, harita, ön baskı, ders notu, veri seti, görüntüler, ses ve video dosyaları gibi akademik çıktılar arşivlenebilmekte ve internet aracılığıyla sınırlı veya sınırsız erişime açılabilmektedir.

DSpace@Toros'un varlığını koruyabilmesi, amacına ulaşabilmesi içerik sağlayıcıların yani akademisyenlerin desteğine bağlıdır ve DSpace@Toros'a içerik sağlamak Toros Üniversitesi Açık Bilim Politikası gereğince zorunlu tutulmaktadır.